

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny
Publicznej Szkoły Podstawowej nr 3 w Nisku
na rok szkolny 2019/2020

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).
- Priorytety Ministra Edukacji Narodowej .
- Statut Publicznej Szkoły Podstawowej nr 3 w Nisku

Wstęp

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Publicznej Szkole Podstawowej nr 3 w Nisku opiera się na hierarchii wartości przyjętych przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z opracowanej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze Statutem szkoły i Wewnątrzszkolnym Ocenianiem. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny.

Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży. **Profilaktyka to kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania, która obejmuje równoległe trzy obszary działania:** ☒

- wspomaganie wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi jego prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu (czyli budowanie odporności i konstruktywnej zaradności);
- ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia;
- inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi oraz umożliwiają prowadzenie zdrowego stylu życia.

Wychowanie i profilaktykę łączy aspekt wartości i norm, w nawiązaniu do których są prowadzone działania. Dzięki urzeczywistnieniu wartości i norm wychowanek zyskuje spójne środowisko wychowawcze, to dzięki nim wychowawcy mogą współpracować (mimo że preferują różne metody oddziaływań), wreszcie – to w świetle wartości i norm życie człowieka oraz funkcjonowanie społeczeństwa stają się dla wychowanka zrozumiałe.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji (wewnętrznej, zewnętrznej),
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczego i programu profilaktyki
- wniosków i analiz
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (np. koncepcja funkcjonowania i rozwoju szkoły opracowana przez dyrektora, uwagi, spostrzeżenia, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców).

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo profilaktycznego jest kultywowanie tradycji.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),

- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,

I. Misja szkoły

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami.

Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

II. Sylwetka absolwenta

Dążeniem szkoły jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój.

Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- szanuje siebie i innych,
- zna swoje mocne i słabe strony i potrafi nad nimi pracować,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,

- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- cechuje go ambicja, kreatywność, odwaga, samodzielność,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,
- dąży do osiągnięcia sukcesu,
- jest przygotowany do następnego etapu nauki.

III. Cele ogólne

Działalność wychowawcza polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- intelektualnej – ukierunkowanej na określone umiejętności umożliwiające zdobywanie wiedzy o otaczającym świecie,
- emocjonalnej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw umożliwiających rozwijanie własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
- społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- duchowej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia. Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna w szkole polega na :

- dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich

rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły. Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących „Procedurach postępowania nauczycieli oraz w przypadku dysfunkcyjnych zachowań uczniów”.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej. Działalność profilaktyczna obejmuje:

- wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na wystąpienie zachowań ryzykownych,
- wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia. Działania te obejmują w szczególności:

- realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- zapewnienie podstaw bezpieczeństwa cyfrowego w szkole poprzez :
  1. diagnozę sytuacji początkowej –ocena potrzeb edukacyjnych uczniów , analiza występujących i potencjalnych zagrożeń
  2. opracowanie i realizację szkolnych działań na rzecz bezpieczeństwa cyfrowego uczniów.

- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy fizycznej, psychicznej oraz uzależnieniom,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

IV. Struktura oddziaływań wychowawczych

Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,

- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców ,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w przypadku dysfunkcyjnych zachowań uczniów,
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w przypadku dysfunkcyjnych zachowań uczniów,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,

Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,

- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczo – profilaktycznej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych

Alfabet wychowawcy

- A - Akceptuj swego ucznia
- B - Bądź dla niego oparciem
- C - Chwal go za każdy wysiłek
- D - Dotrzymuj przyrzeczeń
- E - Egzekwuj prawa i obowiązki
- F - Formułuj precyzyjnie wymagania
- G - Gospodaruj efektywnie jego czasem
- H - Hamuj niewłaściwe zapędy
- I - Interesuj się jego osobą
- J - Jednocz jego rozum, ducha i ciało
- K - Kieruj wszechstronnie jego rozwojem
- L - Licz się z jego zdaniem

Ł - Łagodź jego stresy i cierpienia
M - Miej cierpliwość
N - Nie oszukuj go
O - Okazuj mu zaufanie
P - Pokaż, że jesteś omylny
R - Rozwijaj jego samodzielność
S - Słuchaj uważnie, tego co mówi
T - Troszcz się o niego
U - Ukaż mu piękno i wartość języka
W - Wierz w jego możliwości
Z - Zachęcaj go do dalszej pracy

Pedagog szkolny:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczno - pedagogiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
  - inicjuje różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
  - współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną,

Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,

- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- rada rodziców- uchwała w porozumieniu z radą pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

V. Zasady współpracy z instytucjami wspomagającymi działania wychowawcze szkoły:

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna

- kierowanie uczniów z trudnościami szkolnymi oraz zaburzeniami emocjonalnymi na badania pedagogiczno-psychologiczne,
- przekazywanie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej opinii o kierowanych na badania uczniach,
- konsultacje z pracownikami w/w poradni w sprawie działań wobec uczniów będących w szczególnie trudnych sytuacjach emocjonalnych,

- informowanie wychowawców i nauczycieli o zaleceniach poradni wobec przebadanych uczniów,
- kierowanie rodziców i uczniów na indywidualne rozmowy z pracownikami poradni,
- organizowanie planu zajęć szkolnych uczniom, którzy realizują indywidualny tok nauki,
- udział uczniów w zajęciach terapeutycznych dostosowanych do ich potrzeb

Policja

- spotkania z młodzieżą w ramach działań prewencyjnych,
- wspólne działania wobec uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym,
- interwencje w domach uczniów – rozpoznawanie sytuacji rodzinnej ucznia

Ochotnicza Straż Pożarna

- promowanie wiedzy na temat bezpieczeństwa przeciwpożarowego
- przygotowanie do racjonalnych zachowań w obliczu zagrożeń, klęsk żywiołowych, wypadków, awarii

Sąd Rodzinny

- współpraca z kuratorami uczniów – informowanie o sytuacji uczniów w szkole, ustalanie wspólnych działań opiekuńczo- wychowawczych,
- kierowanie do sądu spraw uczniów zagrożonych demoralizacją ze strony rodziny

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ośrodek Pomocy Społecznej

- przepływ informacji o sytuacji emocjonalno-prawnej uczniów w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej i emocjonalno-prawnej,
- udzielanie porad uczniom i ich rodzinom w sytuacjach, gdy w rodzinie istnieje problem przemocy związany z uzależnieniem,
- współpraca z ofiarami przemocy w rodzinie,
- wspólne oddziaływania psychopedagogiczne na uczniów,
- udział pedagoga szkolnego w warsztatach i szkoleniach organizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej

Parafia Rzymskokatolicka

- podtrzymywanie tradycji narodowo – chrześcijańskiej,
- rozwijanie życia duchowego oraz pomoc w rozwiązywaniu problemów i trudności życiowych,

- ukazywanie zasad moralnych potrzebnych dla rozwoju osobowego człowieka,
- kształtowanie szacunku i miłości wobec drugiego człowieka,
- uświadomienie sensu życia we wspólnocie,
- promowanie wartości chrześcijańskich

VI. Kalendarz uroczystości szkolnych w roku szkolnym:

UROCZYŚCIOCI SZKOLNE		
1.	Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego	WRZESIEŃ
2.	Pasowanie na ucznia – klasy I SP	PAŹDZIERNIK
3.	Dzień Edukacji Narodowej	14 PAŹDZIERNIKA
4.	Wigilia społeczności szkolnej	GRUDZIEŃ
5.	Bal Karnawałowy	STYCZEŃ
6.	Piknik Rodzinny	MAJ/CZERWIEC
7.	Bal absolwenta gimnazjum	CZERWIEC
8.	Uroczyste zakończenie roku szkolnego.	CZERWIEC
UROCZYŚCIOCI PATRIOTYCZNE I HISTORYCZNE		
1.	Rocznica wybuchu II wojny światowej	1 WRZEŚNIA
2.	Dzień Papieski	16 PAŹDZIERNIKA
3.	Święto Niepodległości	11 LISTOPADA
4.	Rocznica Konstytucji 3 Maja	MAJ
5.	Szkolne projekty gimnazjalne	WRZESIEŃ
SZKOLNE DNI		
1.	Sprzątanie Świata	WRZESIEŃ
2.	Dzień Chłopca	30 WRZEŚNIA
3.	Andrzejki	ostatni tydzień LISTOPADA
4.	Światowy Dzień Tabliczki Mnożenia WMTDay	PAŹDZIERNIK
5.	Mikołajki	GRUDZIEŃ

6.	Klasowe spotkania wigilijne, jasełka	GRUDZIEŃ
7.	Dzień Babci i Dziadka	STYCZEŃ
8.	Walentynki	14LUTEGO
9.	Dzień Kobiet	8 MARCA
10.	Powitanie Wiosny – wiosenny turniej klas	21 MARCA
11.	Międzynarodowy Dzień Książki	KWIECIEŃ
12.	Dzień Ziemi	KWIECIEŃ
13.	Dzień Matki i Ojca	MAJ/CZERWIEC
14.	Dzień Dziecka i Dzień Sportu	1 CZERWCA

VII. Szczegółowe cele wychowawcze do realizacji :

Szczegółowe cele do pracy będą wynikały z diagnozy przeprowadzonej w szkole, w tym ewaluacji dotychczasowych programów wychowawczego i profilaktyki. Odniesienie do poszczególnych sfer rozwoju pozwoli harmonijnie oddziaływać na rozwój uczniów w poszczególnych obszarach.

OBSZAR ROZWOJU INTELEKTUALNEGO

- Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.
- Zwiększenie udziału uczniów w zajęciach pozalekcyjnych
- Wszyscy uczniowie wymagający wsparcia uzyskują pomoc w odpowiedniej formie.
- Poprawa frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych.

OBSZAR ROZWOJU SPOŁECZNEGO:

- Integracja zespołów klasowych.
- Rozumienie i respektowanie obowiązujących norm.
- Rozwijanie postaw prospołecznych i działań w zakresie wolontariatu

OBSZAR ROZWOJU FIZYCZNEGO

- Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.

OBSZAR ROZWOJU EMOCJONALNEGO

- Kształtowanie pozytywnego obrazu własnej osoby.

OBSZAR ROZWOJU DUCHOWEGO

- Upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości.

VIII. Harmonogram działań.

KLASY I - III

Sfera	Zadania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin
<i>Intelektualna</i>	Rozpoznawanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzanie w klasach diagnoz i ankiet wstępnych, obserwacje podczas bieżącej pracy. • Stosowanie atrakcyjnych, motywujących form i metod pracy na zajęciach z uczniami (drama, burza mózgów, praca w grupach, filmy video, wideoprojektor, tablice multimedialne, pomoce dydaktyczne). • Działalność kółek zainteresowań, drużyny zuchowej i harcerskiej. 	Wychowawcy Nauczyciele uczący w klasie	Cały rok szkolny
	Udział w zajęciach pozalekcyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> • Zorganizowanie zajęć pozalekcyjnych zgodnie z potrzebami uczniów. • Przygotowanie uczniów do konkursów. 	Wychowawcy Nauczyciele uczący w klasie	Cały rok szkolny
	Udział w konkursach i akcjach.	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie konkursów szkolnych i gminnych: „Sówka Mądra”, „Mały Matematyk” i innych. 	Wychowawcy Nauczyciele uczący w klasie	Cały rok szkolny

	<p>Zdiagnozowanie przyczyn niepowodzeń szkolnych uczniów, zaplanowanie i realizacja działań wobec uczniów objętych pomocą psychologiczno – pedagogiczną.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Obserwacja ucznia podczas codziennych zajęć, wywiad z rodzicami, analiza prac ucznia. • Kierowanie uczniów na badania do PPP. • Tworzenie IPET. 	<p>Wychowawcy Nauczyciele uczący w klasie Pedagog szkolny</p>	<p>Cały rok szkolny</p>
	<p>Doskonalenie zawodowe nauczycieli.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Udział nauczycieli w formach doskonalenia zawodowego poświęconych motywowaniu uczniów i pracy z dzieckiem mającym problemy w nauce . 	<p>Nauczyciele</p>	<p>Cały rok szkolny</p>
	<p>Dostarczenie rodzicom wiedzy na temat skutecznych metod wychowawczych i umiejętności ważnych w relacjach z dziećmi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Indywidualne, spotkania rodziców z psychologiem, terapeutą i innymi specjalistami z zakresu wychowania. 	<p>Wychowawcy Nauczyciele uczący w klasie Pedagog szkolny Psycholog lub inni specjaliści</p>	<p>Cały rok szkolny</p>
	<p>Szkoła i klasa jako miejsce nauki i zabawy.</p>	<p>Rozmowy na temat praw i obowiązków ucznia. Zapoznanie uczniów z normami współżycia w szkole i bezpiecznego poruszania się po szkole i jej terenie. Tworzenie regulaminów klasowych.</p>	<p>Wychowawcy Nauczyciele uczący w klasie</p>	<p>Wrzesień</p>

		Zapoznanie uczniów z Wewnątrzszkolnym Ocenianiem.		
<i>Spoleczna</i>	Integracja zespołu klasowego, znaczenie współdziałania w zespole.	<ul style="list-style-type: none"> Gry i zabawy integrujące zespół klasowy. Wycieczki i wyjścia do kina, teatru. Wdrażanie do okazywania pełnej akceptacji innym i pomagania słabszym. Organizowanie imprez klasowych , szkolnych i środowiskowych: Ślubowanie klas pierwszych, Andrzejki, Mikołajki, Klasowa Wigilia, Zabawa Karnawałowa, Światowy Dzień Pluszowego Misia, 8 Marca, Pierwszy Dzień Wiosny, Dzień Dziecka. Przeprowadzenie zajęć na temat kultury zachowania, słowa i wyglądu. 	Wychowawcy Nauczyciele uczący w klasie	Cały rok szkolny
	Kształtowanie szacunku dla nauczycieli.	<ul style="list-style-type: none"> Rozmowy z dziećmi inspirowane wydarzeniami zaistniałymi w klasie i w szkole. Przestrzeganie zasad kultury w odniesieniu do nauczycieli i pozostałych pracowników szkoły. 	Wychowawcy Nauczyciele uczący w klasie Wychowawcy	Cały rok szkolny
	Rodzina – więzy rodzinne, struktura rodziny, związki	<ul style="list-style-type: none"> Scenki dramatyczne z życia rodziny. Zabawy dydaktyczne. Uroczystości klasowe i 		Cały rok szkolny wg kalendarza

<i>Spoleczna</i>	uczuciowe, podział obowiązków. Tradycje rodzinne i święta.	szkolne z udziałem rodziców i dziadków.	Rodzice	uroczystości
	Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego	<ul style="list-style-type: none"> • Opieka nad zwierzętami domowymi. • Udział w akcjach charytatywnych na rzecz zwierząt i środowiska naturalnego. • Wycieczki krajoznawcze. 	Wychowawcy	Cały rok szkolny
	Poznanie miejscowej architektury, ciekawych miejsc i zabytków.	<ul style="list-style-type: none"> • Spacer po mieście i okolicy. • Prace plastyczno-techniczne. 	Rodzice	Cały rok szkolny
	Nasza Ojczyzna – symbole i święta narodowe. Rozwijanie zainteresowań historią	<ul style="list-style-type: none"> • Spacer po mieście i okolicy. • Prace plastyczno-techniczne. • Udział w okolicznościowych akademiach i wystawach. • Udział w miejskich obchodach świąt narodowych. • Nauka na pamięć hymnu, zapoznanie z symbolami narodowymi. 	Wychowawcy	Cały rok szkolny.
	Stosowanie „Procedur postępowania nauczycieli, w przypadku dysfunkcyjnych zachowań uczniów”.	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie rodziców z procedurami postępowania w przypadku dysfunkcyjnych zachowań uczniów. • Poradnia 	Rodzice Nauczyciele uczący w klasie	Cały rok szkolny

	<p>Podjęcie współpracy z instytucjami.</p> <p>Współpraca z Rodzicami.</p>	<p>Psychologiczno – Pedagogiczna, Sąd Rodzinny, Komenda Powiatowa Policji w Nisku, Straż Pożarna, PKO BP.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Korzystanie z dziennika elektronicznego. • Organizowanie wywiadówek, dyżur nauczycieli w szkole w ostatni wtorek miesiąca. • Konsekwentne wymaganie pisemnego usprawiedliwienia nieobecności ucznia na lekcjach od rodziców poprzez stosowny wpis w „Zeszycie do informacji” lub informację w dzienniku elektronicznym. • Angażowanie Rodziców w życie klasy i szkoły. 	<p>Wychowawcy</p> <p>Wychowawcy Pedagog szkolny</p>	
Fizyczna	<p>Zapoznanie uczniów z podstawowymi zasadami ruchu drogowego, znakami i sygnałami drogowymi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkanie z policjantem. • Improwizacje ruchowe. • Wycieczka na najbliższe skrzyżowanie, przechodzenie przez jezdnię z przestrzeganiem poznanych zasad. • Wykonywanie znaków drogowych, rozmowy z uczniami, pogadanki. 	<p>Policjant Wychowawcy</p>	<p>Wrzesień</p> <p>Cały rok szkolny</p>
	<p>Poznanie zasad bezpieczeństwa w czasie pobytu w szkole, w domu oraz</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Oglądanie filmów na temat zasad bezpieczeństwa. • Zapoznanie uczniów z drogą ewakuacyjną w 	<p>Wychowawcy</p>	<p>Cały rok</p>

	<p>podczas zabaw, spacerów i wycieczek.</p> <p>Kształtowanie nawyków higienicznych: - higiena osobista i jej wpływ na stan zdrowia; - higiena spożywania posiłków, zasady prawidłowego odżywiania i zachowania się przy stole.</p>	<p>szkole.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spotkanie z policjantem, rozmowy. • Rozmowy, pogadanki. • Oglądanie filmów na temat zasad bezpieczeństwa. • Scenki dramowe. • Pogadanki na temat umiejętnego i ostrożnego korzystania z urządzeń elektrycznych. <ul style="list-style-type: none"> • Rozmowy i pogadanki z uczniami. • Spotkanie z pielęgniarką szkolną. • Ćwiczenia praktyczne: <p>- wyjścia na śniadanie i obiad w stołówce szkolnej, - efektywne pełnienie dyżurów w klasie, - gry i zabawy na świeżym powietrzu, - zajęcia gimnastyki korekcyjnej, - udział w programach profilaktycznych (Szkola bez przemocy”, „Bezpieczne Wakacje”, „Nie pal przy mnie proszę”), - planowanie rozkładu dnia z uwzględnieniem czasu na odpoczynek; - zachowanie umiaru w oglądaniu telewizji i korzystaniu z Internetu - rola ruchu i ćwiczeń fizycznych w życiu i rozwoju dziecka.</p>	<p>Policjant</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Pielęgniarka szkolna</p> <p>Pedagog szkolny</p>	<p>szkolny</p> <p>Cały rok szkolny</p>
	<p>Postrzeżenie i wyrażanie siebie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pogadanki. • Udział uczniów w zajęciach dodatkowych i konkursach. 	<p>Wychowawcy</p> <p>Nauczyciele uczący w klasie</p>	<p>Cały rok szkolny</p>

Emocjonalna	Kształtowanie odporności emocjonalnej dziecka na stres i napotymane trudności.	<ul style="list-style-type: none"> • Scenki dramowe. • W razie konieczności rozmowy z pedagogiem szkolnym. 	Pedagog szkolny	Cały rok szkolny
	Rola przyjaźni w życiu każdego człowieka	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza tekstów literackich. • Pogadanki w klasie i indywidualne rozmowy z uczniami. • Zajęcia z pedagogiem szkolnym. • Scenki dramowe. • Słuchowiska edukacyjne. 	Wychowawcy Nauczyciele uczący w klasie Pedagog szkolny	
	Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły.	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza tekstów literackich. • Opracowywanie lektur szkolnych. • Pogadanki z uczniami w związku z sytuacjami zaistniałymi w klasie. • Wspólne przygotowywanie uroczystości klasowych i szkolnych. 	Wychowawcy Nauczyciele uczący w klasie Pedagog szkolny	
Duchowa	Pedagogizacja rodziców	<ul style="list-style-type: none"> • Zorganizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji współpracującymi ze szkołą (Komenda Powiatowa Policji, 	Wychowawcy Pedagog szkolny Dyrektor szkoły	Cały rok szkolny

Duchowa	<p>Prowadzenie zajęć z zakresu edukacji prawnej dla uczniów, dotyczących m.in. konsekwencji prawnych stosowania różnych form przemocy.</p>	<p>Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konsultacje indywidualne rodziców z nauczycielami, pedagogiem i dyrektorem. • Dostarczenie rodzicom wiedzy na temat skutecznych metod wychowawczych i umiejętności ważnych w relacjach z dziećmi. 		
	<p>Podjęcie ścisłej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zdiagnozowanie środowiska szkolnego poprzez ankietowanie, rozmowy, obserwację. • Zorganizowanie spotkania dla rodziców z przedstawicielami instytucji współpracujących ze szkołą w celu przeciwdziałania przemocy i agresji. • Zorganizowanie spotkania dla rodziców z udziałem specjalistów z zakresu przeciwdziałania przemocy. • Rozmowy indywidualne z uczniami mającymi trudności w zaadaptowaniu się w środowisku rówieśniczym i ich rodzicami. • Organizowanie konkursów, akcji na temat przeciwdziałania agresji. 	<p>Wychowawcy Pedagog szkolny inni specjaliści</p>	<p>Cały rok szkolny</p>
	<p>Podjęcie ścisłej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Obserwacja, wywiad, rozmowa z uczniami. 	<p>Wychowawcy</p>	<p>Cały rok</p>

	<p>współpracy z rodzicami w celu dostrzeżenia ich problemów w procesie wychowania dzieci</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowy z rodzicami uczniów przejawiających zachowania agresywne. • Indywidualne spotkania rodziców z psychologiem, terapeutą i innymi specjalistami z zakresu wychowania. • Kierowanie do placówek służących pomocą rodzicom mającym trudności w procesie wychowania. • Włączanie rodziców w działania wychowawcze podejmowane przez szkołę np. „Bezpieczna i przyjazna szkoła”, „Piknik Rodzinny” i inne. 	<p>Pedagog szkolny</p>	<p>szkolny</p>
	<p>Monitorowanie sytuacji uczniów i wychowanków związanej z wyjazdem rodziców za granicę w celach zarobkowych.</p>	<p>Rozmowy z rodzicami oraz udzielanie wsparcia dzieciom w nauce.</p>	<p>Wychowawcy Nauczyciele uczący w klasie</p>	<p>Cały rok szkolny</p>

Klasy 4 - 6

<i>Sfera</i>	<i>Zadanie</i>	<i>Formy realizacji</i>	<i>Osoby odpowiedzialne</i>	<i>Termin</i>
INTELEKTUALNA	Otwartość na ciągle kształcenie się	1. Rozwijanie indywidualnych zainteresowań uczniów.	Opiekunowie kół zainteresowań, wychowawcy, nauczyciele, rodzice	Cały rok
		2. Kształtowanie umiejętności wyszukiwania i korzystania z informacji oraz wykorzystywania ich w praktyce.	Opiekunowie kół zainteresowań, wychowawcy, nauczyciele, rodzice	Cały rok
		3. Rozwijanie zainteresowań i nawyków czytelniczych.	Opiekunowie kół zainteresowań, wychowawcy, nauczyciele, rodzice	Cały rok
	Poznanie dóbr kultury narodowej, europejskiej i światowej	1. Organizowanie wycieczek do muzeum, kina i teatru, na lekcje muzealne, wystawy itp.	Wychowawcy i nauczyciele	Cały rok
	Uczeń potrafi konstruktywnie spędzać czas wolny z dala od nudy, patologii i innych zagrożeń	1. Przeprowadzenie zajęć profilaktyczno - wychowawczych nt. różnych form spędzania czasu wolnego.	Pedagog Wychowawcy klas	Wrzesień każdego roku
		2. Rozpoznanie zainteresowań i potrzeb uczniów w zakresie rodzaju zajęć pozalekcyjnych.	Pedagog Dyrektor	Czerwiec każdego roku

		3. Zorganizowanie zajęć pozalekcyjnych zgodnie z zainteresowaniami uczniów i sugestią rodziców.	Dyrektor	Wrzesień każdego roku
		4. Organizowanie konkursów, turniejów, zawodów, akcji szkolnych i pozaszkolnych i włączanie uczniów do aktywnego udziału w nich.	Nauczyciele przedmiotu Dyrektor Pedagog	Cały rok
		8. Kierowanie uczniów na zajęcia w NCK „Sokół”, w Świetlicy Środowiskowo – Profilaktycznej, świetlicy „Oratorium” i innych miejsc zapewniających konstruktywne formy spędzania wolnego czasu.	Pedagog Nauczyciele	Cały rok
Uczeń zdobywa wiedzę i umiejętności na miarę swoich możliwości.		1. Zdiagnozowanie przyczyn niepowodzeń szkolnych uczniów.	Pedagog Nauczyciele poszczególnych przedmiotów	Cały rok szkolny
		2. Kierowanie uczniów na badania do PPP.	Pedagog Nauczyciele	Cały rok szkolny
		3. Prowadzenie zajęć na temat efektywnych sposobów uczenia się i dostrzeżenie wartości zdobywania wiedzy	Pedagog Wychowawcy	Cały rok zgodnie z tematyką GW
		4. Zorganizowanie i prowadzenie zajęć w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej:	Dyrektor Nauczyciele Pedagog	Cały rok

		<ul style="list-style-type: none"> • prowadzonych przez nauczycieli, • prowadzonych przez pedagoga. 		
		5. Stosowanie atrakcyjnych, motywujących form i metod pracy na zajęciach z uczniami (drama, burza mózgów, praca w grupach, filmy video, wideoprojektor, tablice multimedialne, pomoce dydaktyczne).	Nauczyciele	Cały rok
		6. Zaplanowanie i realizacja działań wobec uczniów objętych pomocą psychologiczną – pedagogiczną.	Nauczyciele	Cały rok
		7. Wzbogacanie bazy szkoły o nowoczesne środki dydaktyczne i ich racjonalne wykorzystywanie.	Dyrektor Nauczyciele	Cały rok
		8. Organizowanie atrakcyjnych, różnorodnych konkursów, quizów, turniejów wiedzy.	Dyrektor Nauczyciele	Wg potrzeb
		9. Działalność kółek zainteresowań, Klubu Młodego Odkrywcy, Klubu Miłośników Przyrody, kółka redakcyjnego, kółka teatralnego, drużyny zuchowej i harcerskiej	Nauczyciele	Cały rok
		10. Przygotowanie uczniów do konkursów przedmiotowych.	Nauczyciele przedmiotu	Zgodnie z harmonogramem konkursów
		11. Stosowanie skutecznego systemu kar i nagród w procesie	Nauczyciele wychowawcy Pedagog	Cały rok

		oceniań uczniów zgodnie z ocenianiem wewnątrzszkolnym	Bibliotekarz	
		<p>12. Promowanie osiągnięć uczniów poprzez :</p> <ul style="list-style-type: none"> • wręczanie dyplomów i nagród rzeczowych, • umieszczanie informacji o sukcesach na szkolnej stronie www i w kronice szkolnej, • wpis do „Złotej Księgi Uczniów 	Dyrektor Nauczyciele	Cały rok szkolny
		14. Zorganizowanie Internetowego Centrum Informacji Multimedialnej dla uczniów oraz bogatej oferty biblioteki szkolnej.	Dyrektor Bibliotekarz	Cały rok szkolny
		<p>15. Pedagogizacja rodziców poprzez :</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozmowy, • zorganizowanie spotkania z przedstawicielami instytucji współpracujących ze szkołą, pedagogiem szkolnym, nauczycielami 	Dyrektor Nauczyciele Pedagog szkolny	Wg potrzeb
		16. Zorganizowanie cyklicznych konsultacji indywidualnych dla rodziców z nauczycielami i pedagogiem.	Dyrektor Nauczyciela	Ostatni wtorek miesiąca
		17. Udział nauczycieli w formach doskonalenia zawodowego poświęconych motywowaniu uczniów i pracy z dzieckiem mającym problemy w nauce .	Nauczyciele	Cały rok
		18. Wymiana doświadczeń	Nauczyciele	Cały rok

		między nauczycielami poprzez rozmowy, prowadzenie lekcji otwartych na temat skutecznych form pracy z uczniami.		
	Uczeń postępuje zgodnie z ogólnie przyjętymi normami i wzorcami.	1. Organizowanie zbiorowych wyjść do różnorodnych ośrodków kultury, kin, teatrów, muzeów.	Nauczyciele wychowawcy	Cały rok
	Uczniowie mają możliwość pełnego rozwoju.	1. Opracowanie i wdrożenie programów z zakresu wyrównywania szans edukacyjnych młodzieży.	Dyrektor Nauczyciele	Zgodnie z harmonogramem
		2. Zachęcanie uczniów z rodzin o trudnej sytuacji do uczestnictwa w zajęciach pozalekcyjnych organizowanych nieodpłatnie przez szkołę.	Nauczyciele	Cały rok
DUCHOWA	Uczeń postępuje zgodnie z ogólnie przyjętymi normami i wzorcami.	1. Organizowanie zbiorowych wyjść do różnorodnych ośrodków kultury, kin, teatrów, muzeów.	Nauczyciele wychowawcy	Cały rok
		2. Odwoływanie się do wzorców zachowania bohaterów historycznych, literackich i innych wybitnych osobowości.	Nauczyciele humaniści	Cały rok
		3. Przygotowywanie i udział uczniów w uroczystościach o	Nauczyciele	Wg kalendarza uroczystości

	charakterze patriotycznym.		
Otwartość na świat i ludzi, poszukiwanie autorytetów i wzorców moralnych	1. Organizowanie uroczystości z okazji świąt państwowych oraz ważnych dla kraju rocznic.	Wychowawcy, nauczyciele W-F, języka polskiego, historii, opiekunowie Samorządu Szkolnego	Wg kalendarza uroczystości
	2. Kształtowanie postawy tolerancji i akceptacji odmienności innych osób, szacunek dla starszych i niepełnosprawnych.	Wychowawcy, nauczyciele W-F, języka polskiego, historii, opiekunowie Samorządu Szkolnego	Wg kalendarza uroczystości
	3. Promowanie wartości, którymi można i należy kierować się w życiu: <ul style="list-style-type: none"> • odpowiedzialne wykonywanie obowiązków i powierzanych zadań • obrona własnych i słusznym praw • rozumienie różnicy między postawą „być” a „mieć”. 	Wychowawcy, nauczyciele W-F, języka polskiego, historii, opiekunowie Samorządu Szkolnego	Wg kalendarza uroczystości
	4. Zaznajamianie uczniów z sylwetkami ludzi godnych naśladowania.	Wychowawcy, nauczyciele W-F, języka polskiego, historii, opiekunowie Samorządu Szkolnego	Wg kalendarza uroczystości

	Znajomość historii swojego regionu i kraju, szacunek dla dziedzictwa narodowego	1. Zwracanie szczególnej uwagi w trakcie nauki na momenty dziejowe, z których powinniśmy być dumni.	Wychowawcy, nauczyciele	Cały rok
		2. Odwiedzanie lokalnych miejsc pamięci narodowej.	Wychowawcy, nauczyciele	Cały rok
		3. Zaznajamianie uczniów z sylwetkami wielkich Polaków.	Wychowawcy, nauczyciele	Cały rok
	Poznanie dóbr kultury narodowej, europejskiej i światowej	1. Organizowanie wycieczek do muzeum, kina i teatru, na lekcje muzealne, wystawy itp.	Wychowawcy, nauczyciele	Cały rok
SPOLECZNA	Uczeń potrafi konstruktywnie spędzać czas wolny z dala od nudy, patologii i innych zagrożeń	1. Zachęcanie uczniów do angażowania się w działalność wolontariatu np.: Szlachetna Paczka, Młodzieżowe Centrum Wolontariatu.	Pedagog Nauczyciele	Cały rok
		2. Opracowanie, wdrożenie i aktywny udział młodzieży w programach np. „Warto być dobrym” i in.	Dyrektor Nauczyciele	Cały rok
		3. Rozwijanie i wspieranie profilaktyki rówieśniczej w ramach współpracy MEN i Komendy Głównej Policji : Profilaktyka a Ty (PAT)	Koordinator	Cały rok
		4. Kierowanie uczniów na zajęcia w Młodzieżowym Centrum Wolontariatu.	Pedagog Nauczyciele	Cały rok
	Uczeń nie opuszcza zajęć z błahych powodów lub wagarów	1. Konsekwentne wymaganie pisemnego usprawiedliwienia nieobecności ucznia na lekcjach od rodziców poprzez stosowny wpis do „Zeszytu usprawiedliwień”, informacja w dzienniku elektronicznym.	Nauczyciele wychowawcy	Cały rok
	2. Rozmowy z uczniami na temat konsekwencji nieobecności uczniów na	Nauczyciele wychowawcy	W miarę potrzeb	

		zajęciach lekcyjnych – zapoznanie ich z „Procedurami postępowania nauczycieli...”		
		3. Stosowanie systemu nagradzania uczniów za wzorową frekwencję zgodnie z ocenianiem wewnątrzszkolnym.	Nauczyciele wychowawcy	Zakończenie I i II semestru
		4. Rozmowa z Rodzicami uczniów w celu uświadomienia Im konsekwencji nieobecności dziecka na zajęciach lekcyjnych.	Dyrektor Nauczyciel wychowawcy Pedagog szkolny	W miarę potrzeb
		5. Stosowanie „Procedur postępowania nauczycieli w przypadku dysfunkcyjnych "zachowań uczniów” w sytuacjach wagarów (współpraca z rodzicami, UGiM w Nisku, Sądem Rodzinnym).	Wszyscy nauczyciele	Cały rok
		6. Dyplomy na koniec roku szkolnego dla uczniów o 100% frekwencji	Wychowawcy	Zakończenie roku szkolnego
Uczeń zdobywa wiedzę i umiejętności na miarę swoich możliwości		1. Funkcjonowanie pomocy koleżeńskiej wśród uczniów	Pedagog Opiekun SU, Nauczyciele	W miarę potrzeb
		2. Zorganizowanie cyklicznych konsultacji indywidualnych dla rodziców z nauczycielami i pedagogiem.	Dyrektor Nauczyciele	Ostatni wtorek miesiąca
Uczeń nie stosuje przemocy wobec innych.		1. Zdiagnozowanie środowiska szkolnego poprzez ankietowanie, rozmowy, obserwację.	Pedagog Nauczyciele wychowawcy	Koniec roku szkolnego
		2. Prowadzenie zajęć z uczniami nt. powstawania przemocy, radzenia sobie z agresją, skutecznych sposobów rozwiązywania konfliktów.	Pedagog Wychowawcy klas	Cały rok
		3. Prowadzenie zajęć z zakresu edukacji prawnej dla uczniów, dotyczących m.in. konsekwencji	Pedagog Wychowawcy Specjaliści	W ramach potrzeb

		prawnych stosowania różnych form przemocy.		
		4. Funkcjonowanie powołanego spośród uczniów Rzecznika Praw Ucznia.	Opiekun SU	Wrzesień
		5. Rozmowy z rodzicami uczniów przejawiających zachowania agresywne,	Pedagog Dyrektor, Nauczyciele	Na bieżąco
		6. Konsekwentne stosowanie przez wszystkich pracowników szkoły „Procedur postępowania nauczycieli w przypadku dysfunkcyjnych „zachowań uczniów”.	Wszyscy pracownicy szkoły	Cały rok szkolny
		7. Współpraca z Gminną Komisją ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.	Dyrektor Pedagog	Cały rok szkolny
		8. Rozpoznawanie sytuacji rodzinnej uczniów i w razie konieczności uruchomienie procedury „Niebieskiej Karty”.	Dyrektor Pedagog	Cały rok szkolny
		9. Udział pedagoga w pracach Interdyscyplinarnego Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.	Pedagog	Cały rok szkolny
	Zapewnienie bezpieczeństwa cyfrowego uczniom.	1.Diagnoza sytuacji początkowej- ocena potrzeb edukacyjnych uczniów . 2.Organizacja spotkania z ekspertem tematyki korzystania z Internetu. 3.Przeprowadzenie zajęć z uczniami na temat cyberbezpieczeństwa. 4. Organizacja Dnia Bezpiecznego Internetu.	Wychowawcy klas Dyrektor Wychowawcy klas Dyrektor Pedagog szkolny	Wrzesień 1 raz w roku Co najmniej 1 raz na kwartał 1 raz w roku

	5. Organizacja apelu, konkursów, projektów n.t. bezpieczeństwa cyfrowego	Pedagog szkolny Samorząd uczniowski	Cały rok
Uczeń nie sięga po papierosy, alkohol i inne używki, profilaktyka uzależnienia od gier komputerowych, Internetu, dba o własne zdrowie	1. Monitorowanie środowiska szkolnego poprzez obserwacje, wywiad, rozmowy, ankietowanie.	Pedagog	Cały rok szkolny
	2. Podejmowanie przez nauczycieli działań profilaktycznych w klasach i w indywidualnej pracy z uczniami, wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych (p. selektywna).	Nauczyciele Wychowawcy Pedagog	Cały rok szkolny
	3. Włączanie rodziców w działania profilaktyczne podejmowane przez szkołę w zakresie profilaktyki uzależnień.	Wychowawcy klas	Cały rok
	4. Sporządzenie wykazu instytucji, placówek służących pomocą dziecku i rodzinie w rozwiązywaniu problemów, upowszechnienie ich na korytarzach szkolnych i na szkolnej stronie internetowej.	Pedagog	Październik
	1. Rozpoznawanie pozycji dziecka w zespole klasowym – badanie socjometryczne.	Wychowawcy klas Pedagog	Każdego roku
Uczeń odnajduje się w środowisku rówieśniczym.	2. Omówienie i przedstawienie specyfiki klas przez wychowawców pedagogowi i uczącym nauczycielom.	Wychowawcy klas	Koniec października każdego roku
	3. Uwzględnienie w	Wychowawcy	Wrzesień każdego

	Klasowych Programach Wychowawczych działań wspierających osobowość ucznia i integrujących zespół.		roku
	4. Prowadzenie zajęć integrujących w klasach, w szczególności w klasach początkowych każdego etapu edukacyjnego.	Wychowawcy Pedagog	Cały rok
	5. Zgłaszanie uczniów wymagających szczególnej opieki pedagogowi szkolnemu – kierowanie uczniów na badania do placówek wspierających rozwój dziecka	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotu Pedagog	Cały rok
	6. Praca nauczycieli z uczniem zgodnie z zaleceniami PPP lub innej placówki specjalistycznej oraz zgodnie działaniami zaplanowanymi w ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej.	Nauczyciele uczący	Cały rok
	7. Podejmowanie przez wychowawców działań integrujących zespół klasowy : ogniska, wycieczki, imprezy klasowe i szkolne, wyjścia do kina, teatru, muzeum i inne.	Wychowawcy klas	Cały rok
	8. Organizowanie przez nauczycieli konkursów, zawodów, turniejów, akcji angażujących uczniów i uczących współpracy , współdziałania, pracy na rzecz innych.	Nauczyciele Pedagog Bibliotekarz	Cały rok
	9. Zorganizowanie spotkania rodziców z psychologiem nt. funkcjonowania dziecka w środowisku rówieśniczym i roli rodziców w tym zakresie.	Dyrektor Pedagog	W ramach potrzeb
	10. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i	Nauczyciele Pedagog	Na bieżąco w ciągu roku

		wychowawców z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla uczniów i wychowanków ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niedostosowanych społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym.		
Rodzice potrafią radzić sobie w procesie wychowania i podejmować skuteczne działania wobec swoich dzieci.	1. Podjęcie ścisłej współpracy z rodzicami w celu dostrzeżenia ich problemów w procesie wychowania dzieci – obserwacja, wywiad, rozmowa.	Pedagog Wychowawcy Dyrektor		Cały rok
	2. Dostarczenie rodzicom wiedzy na temat skutecznych metod wychowawczych i umiejętności ważnych w relacjach z dziećmi np. „Znaczenie relacji rodzic – dziecko” <ul style="list-style-type: none"> • rozmowy indywidualne, • spotkania rodziców z psychologiem, terapeutą i innymi specjalistami z zakresu wychowania. 	Dyrektor Pedagog	Cały rok	
	3. Kierowanie do placówek służących pomocą rodzicom mającym trudności w procesie wychowania.	Dyrektor Pedagog		W ramach potrzeb
	4. Włączanie rodziców w działania wychowawcze podejmowane przez szkołę np. „Bezpieczna i przyjazna szkoła”, „Piknik Rodzinny, „Dzień Dziecka i Sportu Szkolnego” i inne.	Dyrektor		Cały rok
	5. Monitorowanie sytuacji uczniów i wychowanków związanej z wyjazdem rodziców za granicę w	Wychowawcy Pedagog		W ramach potrzeb

		celach zarobkowych – rozmowy z rodzicami oraz udzielanie		
Uczeń postępuje zgodnie z ogólnie przyjętymi normami i wzorcami.	1. Przeprowadzenie zajęć na temat kultury zachowania, słowa i wyglądu – poznajemy normy, zasady i reguły obowiązujące w relacjach międzyludzkich i inne.	Wychowawcy klas	Wrzesień każdego roku	
	2. Zorganizowanie i udział w różnych akcjach charytatywnych m.in. pomoc dla Domów Dziecka, Świetlicy Środowiskowo – Profilaktycznej, Akcja „Nakrętka”, – rozbudzenie wrażliwości na pomoc potrzebującym.	Opiekun SU Wychowawcy światlicy Bibliotekarz	Cały rok	
	3. Zapoznanie uczniów z „Procedurami postępowania w przypadku ...” i postępowanie zgodnie z zapisem w obszarze „wulgaryzmy”.	Pedagog Wychowawcy klas Wszyscy pracownicy	Cały rok	
	4. Kształtowanie zasad fair-play na lekcjach w – f i zawodach sportowych.	Nauczyciele w - f	Cały rok	
	5. Realizacja tematów dotyczących właściwych norm zachowania za zajęciach wdźwr.	Nauczyciele WOS - u	Zgodnie z Planem Wychowawczym dla przedmiotu	
	6. Działania edukacyjne szkoły wobec rodziców : <ul style="list-style-type: none"> • zorganizowanie spotkania Rodziców z psychologiem • zamieszczenie artykułów na szkolnej stronie www nt. roli rodziców w kształtowaniu właściwych norm i wartości dzieci, • poszerzenie księgozbioru o publikacje z zakresu 	Dyrektor Pedagog Dyrektor Bibliotekarz Pedagog	Wg potrzeb	

	wychowania i zachęcenie rodziców do korzystania z niego.		
	4. Włączanie uczniów do pracy w organizacjach uczniowskich – SU, ZHP i Zuchy.	Opiekun SU Drużyna ZHP	Cały rok
	5. Wnioskowanie o przyznanie stypendiów socjalnych dla uczniów, stypendia za osiągnięcia w nauce.	Pedagog szkolny	Wrzesień każdego roku
	6. Współpraca z OPS w Nisku w celu zapewnienia uczniom potrzebującym bezpłatnego dożywiania i innej pomocy materialnej.	Kierownik świetlicy Pedagog	Wrzesień/ październik każdego roku
Szacunek dla praw i obowiązków	1. Zapoznanie uczniów ze Statutem Szkoły, Regulaminem Ucznia, Regulaminem Szkoły i mobilizowanie do jego przestrzegania	Wychowawcy i nauczyciele	Wrzesień/ cały rok
Poszukiwanie autorytetów, wzorów i norm społecznych	1. Prezentowanie uczniom postaw godnych naśladowania, budowanie płaszczyzny współpracy między szkołą i domem.	Wychowawcy i nauczyciele	Cały rok
	2. Ćwiczenie umiejętności wypełniania ról społecznych.	Wychowawcy i nauczyciele	W ramach potrzeb
Umiejętność współpracy z innymi	1. Integracja uczniów w danej klasie oraz między klasami.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog	Wrzesień/ cały rok
	2. Organizowanie zajęć integracyjnych oraz wspólnych wyjazdów.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog	Wrzesień/ cały rok
	3. Aktywny udział szkoły w życiu środowiska lokalnego np.: <ul style="list-style-type: none"> • udział w uroczystościach społecznych i patriotycznych, • zaangażowanie w pomoc społeczną itp. 	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog	Cały rok
Odpowiedzialność	1. Kształtowanie postawy obywatelskiej uczniów poprzez ich aktywny udział	Wychowawcy i nauczyciele	Wrzesień/ cały rok

		w pracach samorządu klasowego oraz Samorządu Szkolnego		
	Kształtowanie szacunku dla dorosłych, młodszych i rówieśników	1. Pogadanka, rozmowy z uczniami, odwoływanie się do literatury, filmu, sytuacji z życia codziennego.	Wychowawcy i nauczyciele	Cały rok
	Promowanie zasad kultury życia codziennego, utrwalenie zwrotów grzecznościowych	1. Pogadanka, rozmowy, imprezy okolicznościowe, codzienne życie szkolne.	Wychowawcy	Cały rok
		2. Zwracanie szczególnej uwagi na poprawność językową i kulturę słowa.	Wychowawcy Nauczyciele	Cały rok
	Organizowanie sytuacji wychowawczych stwarzających możliwość kształtowania kultury osobistej	1. Organizowanie imprez klasowych, wycieczek, wspólnych wyjść do kina, teatru, muzeum, na wystawy itp.	Wychowawcy Nauczyciele	Cały rok
	Kształtowanie postawy obywatelskiej	1. Zachęcenie do działania w organizacjach szkolnych i młodzieżowych.	Wychowawcy, nauczyciele,	Cały rok
		2. Przekazanie wiedzy o współczesnej Polsce.	Nauczyciele WOS-u	Cały rok
EMOCJONALNA	Uczeń odnajduje się w środowisku rówieśniczym.	1. Prowadzenie zajęć profilaktycznych integrujących zespoły klasowe, przeciwdziałających odrzuceniu, izolacji uczniów. Upowszechnianie idei akceptacji różnorodności uczniów i ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, odmiennych kulturowo i językowo, wielojęzycznych oraz idei bezpiecznej i efektywnej edukacji włączającej uczniów z niepełnosprawnościami.	Wychowawcy klas Pedagog Zaproszeni specjaliści	W ramach potrzeb
		2. Rozmowy indywidualne z uczniami mającymi trudności w	Wychowawcy klas Pedagog	Na bieżąco w ciągu roku

		zaadaptowaniu się w środowisku rówieśniczym i ich rodzicami.	Dyrektor	
	Uczeń nie zachowuje się agresywnie, nie dyskryminuje innych.	1. Prowadzenie zajęć z uczniami nt. powstawania przemocy, cyberprzemocy, radzenia sobie z agresją, skutecznych sposobów rozwiązywania konfliktów.	Pedagog Wychowawcy klas	Cały rok
		2. Wdrażanie programów profilaktycznych oferowanych przez instytucje wspomagające proces wychowania np. „Spójrz inaczej na agresję”, „Przeciwdziałanie przemocy w szkole”, „STOP agresji” Zapobieganie i przeciwdziałanie agresji w środowisku szkolnym” i inne.	Pedagog Nauczyciele	W ramach potrzeb zgodnie z ofertą
		3. Organizowanie konkursów, akcji na temat przeciwdziałania agresji np. „Szkoła bez przemocy”, „Bezpieczne Wakacje”.	Nauczyciele	W ciągu roku szkolnego
		4. Zorganizowanie spotkania z przedstawicielami instytucji współpracujących ze szkołą w celu przeciwdziałania przemocy i agresji pt. „Jak radzić sobie z przemocą , cyberprzemocą” i inne.	Dyrektor Nauczyciele wychowawcy	W ramach potrzeb
		5. Zorganizowanie spotkania dla rodziców z udziałem specjalistów z zakresu przeciwdziałania przemocy „Jak powstaje agresja” i inne.	Dyrektor Wychowawcy klas	W ramach potrzeb
		6. Udział nauczycieli w kursach, warsztatach, seminariach z zakresu przeciwdziałania	Nauczyciele	W ciągu roku szkolnego
		Umiejętność współpracy z innymi		

		przemocy, cyberprzemocy, właściwego reagowania w sytuacji kryzysu psychicznego uczniów		
		1. Budowanie więzi między uczniami, nauczycielami i rodzicami poprzez organizowanie imprez okolicznościowych	Wychowawcy Nauczyciele	Cały rok
	Otwartość na świat i ludzi, poszukiwanie autorytetów i wzorców moralnych	1. Rozpoznawanie własnych emocji i rozumienie uczuć innych ludzi.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog	Cały rok
	Otwartość na ciągłe kształcenie się	1. Kształtowanie umiejętności określania swoich mocnych i słabych stron.	Opiekunowie kół zainteresowań, wychowawcy, nauczyciele, rodzice	Cały rok
	Unikanie zagrożeń dla zdrowia psychicznego	1. Szkole programy profilaktyczne. Warsztaty i szkolenia dla uczniów i nauczycieli np.: „Jak radzić sobie z agresją/ ze stresem”.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog	Cały rok
		2. Wdrażanie do samowychowania i dojrzałego życia poprzez wykształcenie umiejętności panowania nad emocjami.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog	Cały rok
	Uczeń dba o własne zdrowie fizyczne i psychiczne	1. Wdrażanie programów „Trzymaj formę”, „Nie pal przy mnie proszę” i inne.	Nauczyciele Pedagog	W ramach potrzeb zgodnie z ofertą
		2. Zapewnienie alternatywnych form spędzania wolnego czasu – zajęcia pozalekcyjne dla uczniów, zajęcia sportowe na kompleksie „Orlik 2012” i in.	Dyrektor Wychowawcy Nauczyciele	Cały rok
		3. Ukierunkowanie uczniów na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia	Nauczyciele Pedagog	Cały rok

FIZYCZNA		własnego i innych ludzi,		
		4. Aktywne pełnienie dyżurów przez nauczycieli podczas przerw międzylekcyjnych.	Wszyscy nauczyciele	Cały rok
		5. Zabezpieczenie szkoły przez zastosowanie monitoringu.	Dyrektor	Cały rok
	Uczeń nie sięga po papierosy, alkohol i inne używki, profilaktyka uzależnienia od gier komputerowych, Internetu, dba o własne zdrowie	1. Podejmowanie przez nauczycieli działań profilaktycznych w klasach i w indywidualnej pracy z uczniami: <ul style="list-style-type: none"> wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych, niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich substancji psychoaktywnych (p. uniwersalna), wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków psychoaktywnych (p. wskazująca) 	Nauczyciele Wychowawcy Pedagog	Cały rok szkolny
		2. Prowadzenie zajęć z uczniami nt. skutków palenia papierosów, e-papierosów, alkoholu, narkotyków, dopalaczy, uzależnienia od gier komputerowych, Internetu i sposobów radzenia sobie z problemami, umiejętności szukania pomocy.	Pedagog Wychowawcy klas na GW	Zgodnie z planem pracy i potrzebami
		3. Realizacja programów profilaktycznych „Paleniu – stop”, „Życie masz jedno”, „Trzeci	Pedagog Specjaliści	Zgodnie z planami pracy i ofertami instytucji

	Elementarz”, „Znajdź właściwe rozwiązanie, „Nie pal przy mnie proszę”, „Spójrz inaczej”, „Jak żyć z ludźmi”.		
	4. Udział młodzieży w akcjach ogólnopolskich np. „PaT”, „Bezpieczne wakacje”, „Ogólnoswiatowy Dzień Bez Papierosa”, „Dzień Walki z AIDS” oraz konkursach organizowanych przez szkołę i instytucje pozaszkolne.	Dyrektor Nauczyciele Pedagog Bibliotekarz	W ciągu roku
	5. Uczestniczenie uczniów w spektaklach teatralnych i filmowych z zakresu profilaktyki uzależnień.	Wychowawcy klas	Wg Klasowego Programu Wychowawczego
	6. Włączenie uczniów do prowadzenia zajęć i wykonania gazetek szkolnych z tematyki uzależnień.	Nauczyciele	Cały rok
	7. Zorganizowanie spotkania młodzieży z pracownikiem ds. prewencji Komendy Powiatowej Policji, z lekarzem, z pielęgniarką szkolną nt. „Wpływu używek na organizm człowieka” i inne.	Wychowawcy klas	Zgodnie z Klasowym Programem Wychowawczym
	8. Zorganizowanie spotkania nt. „Narkotyki a prawo” dla rodziców i nauczycieli „Alkohol – ten problem może dotyczyć każdego dziecka”, „Jak wspierać abstynencję dziecka”, Uzależnienie od komputera i Internetu” i inne z udziałem zaproszonych specjalistów.	Pedagog Dyrektor	W ramach potrzeb
	9. Konsultacja bieżąca z rodzicami w przypadku zaistnienia problemu.	Pedagog Wychowawcy klas	Cały rok szkolny
	10. Działania nauczycieli związane z realizacją tematyki zdrowego stylu	Nauczyciele Pedagog	W ciągu roku szkolnego

	życia w ramach g.d.d.d, w-f.		
	11. Udział nauczycieli w kursach, warsztatach, seminariach organizowanych przez szkołę i instytucje pozaszkolne nt. profilaktyki uzależnień, prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego uczniów, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.	Dyrektor Nauczyciele	W ciągu roku szkolnego zgodnie z ofertą.
	12. Gromadzenie filmów, artykułów i opracowań z zakresu profilaktyki w bibliotece szkolnej i u pedagoga szkolnego.	Bibliotekarz szkolny Nauczyciele Wychowawcy Pedagog szkolny	W ciągu roku szkolnego
	13. Podjęcie współpracy z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, z Sądem Rodzinnym, Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Rudniku, Komendą Powiatową Policji w Nisku, Strażą Pożarną, Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – konsultacja i pomoc uczniom z rodzin zagrożonych alkoholizmem, Stowarzyszeniem „Bezpieczny Powiat”, MONAR.	Dyrektor Pedagog Nauczyciele	W razie zaistnienia problemu
	14. Zapoznanie uczniów i rodziców z „Procedurami postępowania ...” i postępowanie zgodnie z zapisami instrukcji.	Wychowawcy klas	Na początku roku szkolnego
	15. Zabezpieczenie szkolnej sieci	Administrator szkolnej sieci	Cały rok

		komputerowej przed dostępem uczniów do szkodliwych treści.	komputerowej	
Uczeń potrafi konstruktywnie spędzać czas wolny z dala od nudy, patologii i innych zagrożeń	1. Opracowanie, wdrożenie i aktywny udział młodzieży w programach np. „Mały mistrz” i in	Dyrektor Nauczyciele		Cały rok
	2. Kierowanie uczniów do klubów sportowych „Orkan” „Sokół”, „Olimp”.	Nauczyciele		Cały rok
Potrzeba działania na rzecz zdrowia własnego i innych	1. Higiena osobista i otoczenia.	Pielęgniarka Wychowawcy		Cały rok
	2. Uczestnictwo w zajęciach ekologicznych.	Nauczyciele biologii		Wg potrzeb
	3. Wykształcanie umiejętności udzielania pierwszej pomocy.	Pielęgniarka		Wg potrzeb
	4. Kształtowanie nawyków higieniczno-sanitarnych. Zajęcia dotyczące profilaktyki zdrowotnej.	Pielęgniarka Wychowawcy Nauczyciele		Cały rok
	5. Wpajanie nawyku rozwijania własnych predyspozycji w zakresie dyscyplin sportowych.	Nauczyciele w- f		Cały rok
	6. Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych zdolności i zainteresowań.	Nauczyciele		Cały rok
Unikanie zagrożeń dla zdrowia psychicznego	1. Szkolne programy profilaktyczne. Warsztaty i szkolenia dla uczniów i nauczycieli np.: „Jak sobie radzić z agresją/stresem”.	Wychowawcy, pedagog, rodzice		Cały rok
	2. Poznanie prawidłowej organizacji dnia codziennego.	Wychowawcy, pedagog, rodzice		Cały rok
	3. Obserwacja rozwoju psychicznego uczniów i ich zachowań w celu przeciwdziałania nieprawidłowościom.	Wychowawcy, pedagog, rodzice		Cały rok
	4. Diagnozowanie potrzeb i trudności uczniów i ewentualne kierowanie do	Wychowawcy, pedagog, rodzice		Cały rok

		poradni specjalistycznych.		
		5. Poznanie warunków życia uczniów zagrożonych niedostosowaniem i łagodzenie skutków demoralizacji ze strony środowiska społecznego – rodzinnego.	Wychowawcy, pedagog, rodzice	Cały rok

KLASY VII - VIII

SFERA	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN
INTELEKTUALNA	Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Przeprowadzanie w klasach diagnoz i ankiet wstępnych, obserwacje podczas bieżącej pracy. 	Nauczyciele Wychowawcy	Wrzesień – Październik Cały rok
	Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Przygotowanie propozycji zajęć w zespołach przedmiotowych, prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań, warsztatów, konkursów, wyjścia do muzeum, teatru, na wystawy, udział w życiu kulturalnym miasta, przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne, prezentowanie talentów na forum szkoły. 	Nauczyciele Wychowawcy	Cały rok zgodnie z harmonogramem zajęć powadzonych przez konkretne osoby

	Otwartość na świat i ludzi, poszukiwanie autorytetów i wzorców moralnych.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zrozumienie różnicy między postawą „być” a „mieć”. 	Nauczyciele Wychowawcy	Cały rok zgodnie z kalendarzem szkolnych uroczystości określających terminy konkretnych przedsięwzięć
	Otwartość na ciągłe kształcenie się.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Przeprowadzenie przez nauczycieli aktywizujących metod pracy z uczniami. 	Nauczyciele	Cały rok
	Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Systematyczna obserwacja ucznia podczas zajęć z orientacji zawodowej, test, Quiz. 	Nauczyciele Wychowawcy Pedagog szkolny	Cały rok zgodnie z harmonogramem zajęć
	Kształtowanie postawy twórczej, kreatywności.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Akademie szkolne, wystawy, gazetki . ▪ Popularyzowanie metod projektu. ▪ Uczeń asystentem nauczyciela, ▪ Aktywna praca w samorządach uczniowskich/ 	Wychowawcy Nauczyciele	Zgodnie z harmonogramem imprez, uroczystości
	Kształcenie samodzielnego formułowania i wyrażania sądów.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Debata na temat wartości i zasad wolontariatu. ▪ Uwzględnianie sugestii uczniów przy tworzeniu klasowego programu wychowawczego ▪ Dyskusja panelowa. 	Nauczyciele Wychowawcy	Wrzesień Cały rok

INTELEKTUALNA	Podnoszenie efektów kształcenia poprzez uświadamianie wagi edukacji i wyników egzaminów zewnętrznych.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce. ▪ Szkolne spotkania z absolwentami. ▪ Przeprowadzanie próbnych egzaminów, analiza wyników egzaminów. 	Przewodniczący zespołów wychowawczych	Cały rok
	Uczenie planowania i organizacji własnej pracy.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce. ▪ Praktyczne sposoby zarządzania czasem na warsztatach prowadzonych przez pedagoga szkolnego. 	Wychowawcy Pedagog szkolny	Zgodnie z harmonogramem zajęć pedagoga i Klasowego Programu Wychowawczego
	Otwartość na ciągłe kształcenie się.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozwijanie indywidualnych zainteresowań uczniów. ▪ Rozwijanie zainteresowań i nawyków czytelniczych. ▪ Kształtowanie umiejętności określania swoich mocnych i słabych stron. 	Nauczyciele Wychowawcy Bibliotekarze Rodzice	Cały rok
	Motywowanie do zdobywania wiedzy i nabywania umiejętności.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zdiagnozowanie przyczyn niepowodzeń szkolnych uczniów. ▪ Kierowanie uczniów na badania do PPP. 	Pedagog szkolny Nauczyciele Wychowawcy	Cały rok

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prowadzenie zajęć na temat efektywnych sposobów uczenia się i dostrzeżenie wartości zdobywania wiedzy. ▪ Stosowanie atrakcyjnych, motywujących form i metod pracy na zajęciach z uczniami (drama, burza mózgów, praca w grupach, filmy video, wideoprojektor, tablice multimedialne, pomoce dydaktyczne). ▪ Zaplanowanie i realizacja działań wobec uczniów objętych pomocą psychologiczno – pedagogiczną. 	<p>Nauczyciele poszczególnych przedmiotów Wychowawcy Pedagog</p>	<p>Cały rok Zgodnie z tematyką godzin wychowawczych</p>
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wzbogacanie bazy szkoły o nowoczesne środki dydaktyczne i ich racjonalne wykorzystywanie . 	<p>Dyrektor Nauczyciele</p>	<p>Cały rok</p>
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Organizowanie atrakcyjnych, różnorodnych konkursów, quizów, turniejów wiedzy. 	<p>Dyrektor Nauczyciele</p>	<p>Według potrzeb</p>

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Działalność kółek zainteresowań, Klub Młodego Odkrywcy, kółko redakcyjne, kółko teatralne, drużyny zuchowej i harcerskiej, SKS. 	Nauczyciele	Cały rok
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Przygotowanie uczniów do konkursów przedmiotowych i zawodów sportowych. 	Nauczyciele poszczególnych przedmiotów	Zgodnie z harmonogramem konkursów

INTELEKTUALNA		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stosowanie skutecznego systemu kar i nagród w procesie oceniania uczniów zgodnie z ocenianiem wewnątrzszkolnym 	Nauczyciele Wychowawcy Bibliotekarz Pedagog	Cały rok
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Promowanie osiągnięć uczniów poprzez: <ul style="list-style-type: none"> ○ wręczanie dyplomów i nagród rzeczowych, ○ umieszczanie informacji o sukcesach na szkolnej stronie www i w kronice szkolnej. 	Dyrektor Nauczyciele	Cały rok
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Funkcjonowanie pomocy koleżeńskiej wśród uczniów. 	Wychowawcy Pedagog szkolny	Według potrzeb

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zorganizowanie Internetowego Centrum Informacji Multimedialnej dla uczniów oraz bogatej oferty biblioteki szkolnej. 	Dyrektor Bibliotekarz	Cały rok
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pedagogizacja rodziców poprzez: <ul style="list-style-type: none"> ○ rozmowy, ○ zorganizowane spotkania z przedstawicielami instytucji współpracujących ze szkołą, pedagogiem szkolnym, nauczycielami. 	Dyrektor Nauczyciele Pedagog szkolny	Według potrzeb
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zorganizowanie cyklicznych konsultacji indywidualnych dla rodziców z nauczycielami i pedagogiem. 	Dyrektor Nauczyciele	Ostatni wtorek miesiąca
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Udział nauczycieli w formach doskonalenia zawodowego poświęconych motywowaniu uczniów i pracy z dzieckiem mającym problemy w nauce. 	Nauczyciele	Cały rok
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wymiana doświadczeń między nauczycielami 	Nauczyciele	Cały rok

		poprzez rozmowy, prowadzenie lekcji otwartych na temat skutecznych form pracy z uczniami.		
	Motywowanie do systematycznego uczęszczania na zajęcia szkolne, nie opuszczania lekcji z błahych powodów lub wagarów.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Konsekwentne wymaganie pisemnego usprawiedliwieni a nieobecności ucznia na lekcjach od rodziców poprzez stosowny wpis do „Zeszytu usprawiedliwień, informacja w dzienniku elektronicznym. ▪ Stosowanie systemu nagradzania uczniów za wzorową frekwencję zgodnie z WSO. ▪ Dyplomy na koniec roku szkolnego dla uczniów ze 100% frekwencją. 	Wychowawcy	Cały rok
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowy z uczniami na temat konsekwencji nieobecności uczniów na zajęciach lekcyjnych – zapoznanie ich z „Procedurami postępowania nauczycieli...” 	Wychowawcy	Według potrzeb

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowa z Rodzicami uczniów w celu uświadomienia im konsekwencji nieobecności dziecka na zajęciach lekcyjnych. 	Dyrektor Nauczyciele Pedagog szkolny	Według potrzeb
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stosowanie „Procedur postępowania nauczycieli w przypadku dysfunkcyjnych zachowań uczniów” w sytuacjach wagarów (współpraca z rodzicami, UGiM w Nisku, Sądem Rodzinnym). 	Nauczyciele	Cały rok
DUCHOWA	Kształtowanie szacunku do ludzi na potrzeby drugiego człowieka. Prawidłowe rozumienie wolności jednostki, oparte na poszanowaniu osoby ludzkiej.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Propagowanie akcji charytatywnych, ▪ Pogadanki, pokazywanie wzorców godnych naśladowania. 	Opiekun samorządu szkolnego Opiekun ZHP Wychowawcy	Cały rok
	Rozwój poszanowania dziedzictwa narodowego i ukształtowanie świadomości narodowej. Wskazywanie autorytetów	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Świątowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych, lekcje wychowawcze na temat patriotyzmu. 	Nauczyciele Wychowawcy Rodzice Opiekunowie samorządu szkolnego	Zgodnie z kalendarzem imprez i uroczystości szkolnych

	i wzorców moralnych.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Spotkanie z lokalnymi świadkami historii. ▪ Lekcje historii w terenie. ▪ Wycieczki szkolne. ▪ Żywe lekcje historii. ▪ Obrona własnych i słusznych praw. ▪ Rozumienie różnicy między postawą „mieć” czy „być”. 		
	Poznanie kultury rodzimej, zaznajamianie z kulturą regionu.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wycieczki tematyczne, lekcje wychowawcze. 	Wychowawcy Rodzice	Cały rok
	Poznanie dorobku kulturalnego Europy, świata, wykształcenie postawy tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur, religii.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, wycieczki, godziny wychowawcze, projekty, gazetki tematyczne. 	Nauczyciele Wychowawcy	Zgodnie z terminem projektu Zgodnie z ustalonym kalendarzem
	Kształcenie postawy obywatelskiej.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zachęcanie do działań w organizacjach szkolnych i młodzieżowych. ▪ Przekazanie wiedzy o współczesnej Polsce. 	Nauczyciele Wychowawcy Nauczyciel WOS	Cały rok
	Uczenie właściwego pojęcia	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Warsztaty organizowane przez pedagoga 	Wychowawcy Pedagog szkolny	Zgodnie z harmonogramem

	tolerancji, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego człowieka, agresję.	<p>szkolnego.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce. 		m opracowanym przez pedagoga i wychowawców
SPOLECZNA	Kształtowanie przekonania o społecznym wymiarze istnienia osoby ludzkiej, a także o społecznym aspekcie bycia uczniem szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Omówienie zasad statutu szkoły i regulaminów szkolnych. ▪ Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce. 	Wychowawcy	Cały rok
	Uczenie działania zespołowego, Tworzenia klimatu dialogu i efektywnej współpracy, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Warsztaty z zakresu komunikacji społecznej, pracy w zespole, funkcjonowania wśród innych, analizy sytuacji problemowych i możliwości ich konstruktywnego rozwiązywania. 	Wychowawcy Pedagog szkolny	Według ustalonego terminu.
	Uczenie zasad samorządności i demokracji.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wybory do Samorządu Uczniowskiego. ▪ Wybór Samorządów Klasowych, bieżąca kontrola ich działalności. ▪ Wybory opiekuna Samorządu Uczniowskiego. 	Opiekun samorządu uczniowskiego.	Wrzesień Cały rok
	Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Udział w akcji „Sprzątanie Świata.” ▪ Udział w akcjach 	Koordinator akcji Nauczyciele przedmiotów przyrodniczych	Zgodnie z kalendarzem akcji ekologicznych.

SPOLECZNA	naturalnego.	<p>charytatywnych na rzecz zwierząt.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Udział w akcjach np. „Święto drzewa”, Dzień Ziemi, zbiórka surowców wtórnych. 	Nauczyciele świetlicy szkolnej Wychowawcy klas	
	Kształtowanie aktywnej postawy wobec przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Warsztaty dla klas prowadzone przez pedagoga szkolnego i pracownika Poradni Psychologiczno Pedagogicznej. 	Pedagog szkolny	Zgodnie z ustalonym terminem.
	Organizowanie czasu wolnego z dala od nudy, patologii i innych zagrożeń.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Przeprowadzenie zajęć profilaktyczno - wychowawczych nt. różnych form spędzania czasu wolnego. 	Pedagog szkolny Wychowawcy	Wrzesień każdego roku
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozpoznanie zainteresowań i potrzeb uczniów. 	Pedagog szkolny Dyrektor	Czerwiec każdego roku
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zorganizowanie zajęć pozalekcyjnych zgodnie z zainteresowaniami i uczniów i sugestią rodziców. 	Dyrektor	Wrzesień każdego roku
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Organizowanie konkursów, turniejów, zawodów, akcji szkolnych i pozaszkolnych i włączanie uczniów do aktywnego udziału w nich. 	Nauczyciele przedmiotów Pedagog szkolny	Cały rok

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zachęcanie uczniów do angażowania się w działalność wolontariatu np.: Szlachetna Paczka, Młodzieżowe Centrum Wolontariatu. 	Nauczyciele Pedagog szkolny	Cały rok
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozwijanie i wspieranie profilaktyki rówieśniczej w ramach współpracy MEN i Komendy Głównej Policji: Profilaktyka a Ty (PaT) 	Koordynator	Cały rok
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kierowanie uczniów na zajęcia w NCK „Sokół”, w Świetlicy Środowiskowo – Profilaktycznej, świetlicy „Oratorium”, Młodzieżowego Centrum Wolontariatu, klubów sportowych „Orkan Sokół”, „Olimp” i innych miejsc zapewniających konstruktywne formy spędzania wolnego czasu. 	Pedagog szkolny Nauczyciele	Cały rok
	Uświadamianie skutków stosowanie przemocy i	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zdiagnozowanie środowiska szkolnego poprzez ankietowanie, 	Pedagog szkolny Nauczyciele wychowawcy	Cały rok

cyberprzemocy wobec innych	rozmowy, obserwację.		
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prowadzenie zajęć z uczniami nt. powstawania przemocy, cyberprzemocy, radzenia sobie z agresją, skutecznych sposobów rozwiązywania konfliktów. 	Pedagog szkolny Wychowawcy	Cały rok
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wdrażanie programów profilaktycznych oferowanych przez instytucje wspomagające proces wychowania np. „Spójrz inaczej na agresję”, „Przeciwdziałanie przemocy w szkole”, „STOP agresji”, „Zapobieganie i przeciwdziałanie agresji w środowisku szkolnym”, „Trzymaj formę”, „Znajdź właściwe rozwiązanie” . 	Pedagog szkolny Nauczyciele	Cały rok
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prowadzenie zajęć z zakresu edukacji prawnej dla uczniów, dotyczących m.in. konsekwencji prawnych stosowania różnych form przemocy. 	Pedagog szkolny Wychowawcy Specjaliści	Cały rok	

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ukierunkowanie uczniów na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi. 	<p>Pedagog szkolny Nauczyciele</p>	Cały rok
	Zapewnienie bezpieczeństwa cyfrowego uczniom.	<p>1.Diagnoza sytuacji początkowej- ocena potrzeb edukacyjnych uczniów .</p> <p>2.Organizacja spotkania z ekspertem tematyki korzystania z Internetu.</p> <p>3.Przeprowadzenie zajęć z uczniami na temat cyberbezpieczeństwa.</p> <p>4. Organizacja Dnia Bezpiecznego Internetu.</p> <p>5. Organizacja apelu, konkursów, projektów n.t. bezpieczeństwa cyfrowego</p>	<p>Wychowawcy klas</p> <p>Dyrektor</p> <p>Wychowawcy klas</p> <p>Dyrektor Pedagog szkolny</p> <p>Pedagog szkolny Samorząd uczniowski</p>	<p>Wrzesień</p> <p>1 raz w roku</p> <p>Co najmniej 1 raz na kwartał</p> <p>1 raz w roku</p> <p>Cały rok</p>
SPOLECZN		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Organizowanie konkursów, akcji na temat przeciwdziałania agresji np. 	Nauczyciele	Cały rok

		„Szkoła bez przemocy”, „Bezpieczne Wakacje”.		
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zorganizowanie spotkania z przedstawicielami instytucji współpracujących ze szkołą w celu przeciwdziałania przemocy i agresji pt. „Jak radzić sobie z przemocą, cyberprzemocą” i inne. 	Dyrektor Wychowawcy	Według potrzeb
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Funkcjonowanie powołanego spośród uczniów Rzecznika Praw Ucznia. 	Opiekun SU	Wrzesień
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowy z rodzicami uczniów przejawiających zachowania agresywne. ▪ Zorganizowanie spotkania dla rodziców z udziałem specjalistów z zakresu przeciwdziałania przemocy „Jak powstaje agresja” i inne. 	Pedagog szkolny Dyrektor Wychowawcy	Na bieżąco Styczeń / Luty
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Udział nauczycieli w kursach, warsztatach, seminariach z zakresu przeciwdziałania przemocy, 	Wszyscy nauczyciele	Wg ofert placówek

		cyberprzemocy, właściwego reagowania w sytuacji kryzysu psychicznego uczniów.		
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Konsekwentne stosowanie przez wszystkich pracowników szkoły „Procedur postępowania nauczycieli w przypadku dysfunkcyjnych zachowań uczniów”. 	Wszyscy pracownicy szkoły	Cały rok
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aktywne pełnienie dyżurów przez nauczycieli podczas przerw międzylekcyjnych 	Wszyscy pracownicy szkoły	Cały rok
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Współpraca z Gminną Komisją ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. 	Dyrektor Pedagog szkolny	Cały rok
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozpoznawanie sytuacji rodzinnej uczniów i w razie konieczności uruchomienie procedury „Niebieskiej Karty”. 	Dyrektor Pedagog	Cały rok
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Udział pedagoga w pracach Interdyscyplinarnego Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. 	Pedagog	Cały rok
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zabezpieczenie 	Dyrektor	Cały rok

		szkoły przez zastosowanie monitoringu.		
FIZYCZNA	Uczeń dba o własne zdrowie fizyczne i psychiczne	1. Wdrażanie programów „Trzymaj formę”, „Nie pal przy mnie proszę” i inne.	Nauczyciele Pedagog	W ramach potrzeb zgodnie z ofertą
		2. Zapewnienie alternatywnych form spędzania wolnego czasu – zajęcia pozalekcyjne dla uczniów, zajęcia sportowe na kompleksie „Orlik 2012”i in.	Dyrektor Wychowawcy Nauczyciele	Cały rok
		3. Aktywne pełnienie dyżurów przez nauczycieli podczas przerw międzylekcyjnych.	Wszyscy nauczyciele	Cały rok
		4. Zabezpieczenie szkoły przez zastosowanie monitoringu.	Dyrektor	Cały rok
	Uczeń nie sięga po papierosy, alkohol i inne używki, profilaktyka uzależnienia od gier komputerowych, Internetu	1. Podejmowanie przez nauczycieli działań profilaktycznych w klasach i w indywidualnej pracy z uczniami: <ul style="list-style-type: none"> wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których 	Nauczyciele Wychowawcy Pedagog	Cały rok szkolny

	<p>celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych, niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich substancji psychoaktywnych (p. uniwersalna),</p> <ul style="list-style-type: none"> • wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków psychoaktywnych (p. wskazująca) 		
	<p>2. Prowadzenie zajęć z uczniami nt. skutków palenia papierosów, e-papierosów, alkoholu, narkotyków, dopalaczy, uzależnienia od gier komputerowych, Internetu i sposobów radzenia sobie z problemami, umiejętności szukania pomocy.</p>	<p>Pedagog Wychowawcy klas na GW</p>	<p>Zgodnie z planem pracy i potrzebami</p>
	<p>3. Realizacja programów profilaktycznych „Paleniu – stop”, „Życie masz jedno”, „Trzeci Elementarz”, „Znajdź właściwe rozwiązanie, „Nie pal przy mnie proszę”, „Spójrz inaczej”, „Jak żyć z ludźmi”.</p>	<p>Pedagog Specjaliści</p>	<p>Zgodnie z planami pracy i ofertami instytucji</p>

<p>4. Udział młodzieży w akcjach ogólnopolskich np. „PaT”, „Bezpieczne wakacje”, „Ogólnoswiatowy Dzień Bez Papierosa”, „Dzień Walski z AIDS” oraz konkursach organizowanych przez szkołę i instytucje pozaszkolne.</p>	<p>Dyrektor Nauczyciele Pedagog Bibliotekarz</p>	<p>W ciągu roku</p>
<p>5. Uczestniczenie uczniów w spektaklach teatralnych i filmowych z zakresu profilaktyki uzależnień.</p>	<p>Wychowawcy klas</p>	<p>Wg Klasowego Programu Wychowawczego</p>
<p>6. Włączenie uczniów do prowadzenia zajęć i wykonania gazetek szkolnych z tematyki uzależnień.</p>	<p>Nauczyciele</p>	<p>Cały rok</p>
<p>7. Zorganizowanie spotkania młodzieży z pracownikiem ds. prewencji Komendy Powiatowej Policji, z lekarzem, z pielęgniarką szkolną nt. „Wpływu używek na organizm człowieka” i inne.</p>	<p>Wychowawcy klas</p>	<p>Zgodnie z Klasowym Programem Wychowawczym</p>
<p>8. Zorganizowanie spotkania nt. „Narkotyki a prawo” dla rodziców i nauczycieli „Alkohol – ten problem może dotyczyć każdego</p>	<p>Pedagog Dyrektor</p>	<p>W ramach potrzeb</p>

	<p>dziecka”, „Jak wspierać abstynencję dziecka”, Uzależnienie od komputera i Internetu” i inne z udziałem zaproszonych specjalistów.</p>		
	<p>9. Konsultacja bieżąca z rodzicami w przypadku zaistnienia problemu.</p>	<p>Pedagog Wychowawcy klas</p>	<p>Cały rok szkolny</p>
	<p>10. Działania nauczycieli związane z realizacją tematyki zdrowego stylu życia w ramach g.d.d.d, w-f.</p>	<p>Nauczyciele Pedagog</p>	<p>W ciągu roku szkolnego</p>
	<p>11. Udział nauczycieli w kursach, warsztatach, seminariach organizowanych przez szkołę i instytucje pozaszkolne nt. profilaktyki uzależnień, prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego uczniów, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.</p>	<p>Dyrektor Nauczyciele</p>	<p>W ciągu roku szkolnego zgodnie z ofertą.</p>

	12. Gromadzenie filmów, artykułów i opracowań z zakresu profilaktyki w bibliotece szkolnej i u pedagoga szkolnego.	Bibliotekarz szkolny Nauczyciele Wychowawcy Pedagog szkolny	W ciągu roku szkolnego
	13. Podjęcie współpracy z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, z Sądem Rodzinnym, Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Rudniku, Komendą Powiatową Policji w Nisku, Strażą Pożarną, Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – konsultacja i pomoc uczniom z rodzin zagrożonych alkoholizmem, Stowarzyszeniem „Bezpieczny Powiat”, MONAR.	Dyrektor Pedagog Nauczyciele	W razie zaistnienia problemu
	14. Zapoznanie uczniów i rodziców z „Procedurami postępowania ...” i postępowanie zgodnie z zapisami instrukcji.	Wychowawcy klas	Na początku roku szkolnego
	15. Zabezpieczenie szkolnej sieci komputerowej przed dostępem uczniów do szkodliwych treści.	Administrator szkolnej sieci komputerowej	Cały rok
Uczeń potrafi konstruktywnie spędzać czas wolny z dala od	1. Opracowanie, wdrożenie i aktywny udział młodzieży w programach np.	Dyrektor Nauczyciele	Cały rok

nudy, patologii i innych zagrożeń	„Mały mistrz” i in		
	2. Kierowanie uczniów do klubów sportowych „Orkan”, „Sokół”, „Olimp”.	Nauczyciele	Cały rok
Potrzeba działania na rzecz zdrowia własnego i innych	1. Higiena osobista i otoczenia.	Pielęgniarka Wychowawcy	Cały rok
	2. Uczestnictwo w zajęciach ekologicznych.	Nauczyciele biologii	Wg potrzeb
	3. Wykształcanie umiejętności udzielania pierwszej pomocy.	Pielęgniarka	Wg potrzeb
	4. Kształtowanie nawyków higieniczno-sanitarnych. Zajęcia dotyczące profilaktyki zdrowotnej.	Pielęgniarka Wychowawcy Nauczyciele	Cały rok
	5. Wpajanie nawyku rozwijania własnych predyspozycji w zakresie dyscyplin sportowych.	Nauczyciele w- f	Cały rok
	6. Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych zdolności i zainteresowań.	Nauczyciele	Cały rok
Unikanie zagrożeń dla	1. Szkolne programy profilaktyczne. Warsztaty i szkolenia dla uczniów i	Wychowawcy, pedagog, rodzice	Cały rok

zdrowia psychicznego	nauczycieli np.: „Jak sobie radzić z agresją/stresem”.		
	2. Poznanie prawidłowej organizacji dnia codziennego.	Wychowawcy, pedagog, rodzice	Cały rok
	3. Obserwacja rozwoju psychicznego uczniów i ich zachowań w celu przeciwdziałania nieprawidłowościom.	Wychowawcy, pedagog, rodzice	Cały rok
	4. Diagnozowanie potrzeb i trudności uczniów i ewentualne kierowanie do poradni specjalistycznych.	Wychowawcy, pedagog, rodzice	Cały rok
	5. Poznanie warunków życia uczniów zagrożonych niedostosowaniem i łagodzenie skutków demoralizacji ze strony środowiska społecznego – rodzinnego.	Wychowawcy, pedagog, rodzice	Cały rok

IX. Ewaluacja.

Szkoła analizuje efektywność pracy profilaktyczno – wychowawczej poprzez:

1. Bezpośrednią rozmowę z uczniami i rodzicami, wywiady, dyskusje,
2. Wnikliwą obserwację uczniów,
3. Analizę dokumentów szkolnych.
  - dzienników lekcyjnych i dziennika pedagoga szkolnego,
  - zestawień wyników klasyfikacji śródrocznej i rocznej,
  - sprawozdań z realizacji planu pracy wychowawczej klas,
  - sprawozdań z realizacji planu pracy pedagoga szkolnego,
  - sprawozdań z realizacji planu pracy samorządu uczniowskiego,

- dokumentacji konkursów szkolnych i pozaszkolnych,

4. Notatki z rozmów z uczniami, rodzicami i nauczycielami.

Spodziewane efekty pracy wychowawczo - profilaktycznej, będące wynikiem systematycznego i spójnego oddziaływania w zakresie wychowania i profilaktyki, podzielić należy na mierzalne i niemierzalne.

Mierzalne wskaźniki efektywności pracy to:

- frekwencja uczniów na zajęciach lekcyjnych,
- liczba spóźnień,
- frekwencja na zebraniach z rodzicami,
- częstotliwość rozmów indywidualnych z rodzicami,
- liczba wykroczeń i aktów agresji,
- liczba uczniów uzależnionych (papierosy, alkohol, narkotyki).

Na koniec roku szkolnego wychowawcy sporządzają sprawozdania z realizacji Planu Wychowawczo Profilaktycznego na dany rok szkolny. W sprawozdaniach wychowawcy klas oceniają, czy i w jakim stopniu założone działania są realizowane i jaka jest ich skuteczność.